

NIEUWSBRIEF 2018-2

Herdenking 2018

De jaarlijkse herdenking en Stille Tocht vonden plaats op zaterdag 6 oktober 2018. Voorzitter van de Stichting Oranjehotel Dineke Mulock Houwer opende de herdenking met een toespraak waarin ze stil stond bij het feit dat dit de laatste keer is dat de herdenking plaatsvindt in de vertrouwde gymzaal van de P.I. Haaglanden. Volgend jaar kunnen we gebruik maken van het buitenterrein van het oorspronkelijke Oranjehotel.

Netta de Beaufort (17 jaar) sprak erover dat zij en haar generatiegenoten vandaag de dag in Nederland in zo veel vrijheid leven dankzij al die mensen die in het verleden daarvoor hebben gestreden en ook de verzetsstrijders die we herdenken. Zij benadrukte dat vrijheid ook betekent dat mensen hun eigen keuzen kunnen maken en elkaar accepteren.

NIOD-onderzoeker Bas von Benda Beckmann vertelde over zijn drie jaar durende onderzoek naar de geschiedenis van het Oranjehotel. Hij deed dat aan de hand van verhalen van wat minder bekende gevangenen, zoals Riet Hoogland, Ernst Cahn, Sjaak Boezeman, Lex Althoff en Ronny Pach.

Voor de tekst van het verhaal van Bas von Benda, <https://www.oranjehotel.org/herdenking/>

De muzikale omlijsting werd verzorgd door de Koninklijke Politiekapel Haaglanden en het The Hague String Trio.

De herdenking werd afgesloten met de gebruikelijk Stille Tocht langs Doodencel 601 waar vele kransen werden gelegd, onder meer door de voorzitters van de Eerste en Tweede Kamer, de Commissaris van de Koning en de loco-burgemeester van Den Haag.

De jaarlijkse herdenking wordt mede mogelijk gemaakt door het vfonds. www.vfonds.nl

Staatssecretaris van VWS en wethouder gemeente Den Haag bezoeken het Oranjehotel.

Op 3 september bracht Paul Blokhuis, staatssecretaris van VWS en verantwoordelijk voor het beleidsterrein WO II een bezoek aan de bouwplaats van het Oranjehotel. Hij en zijn medewerkers lieten zich (voorzien van de verplichte helm, laarzen en veiligheidshesje) rondleiden door de gangen en langs de cellen van het “werk in uitvoering”.

De staatssecretaris stond nadrukkelijk stil bij Doodencel 601 en was onder de indruk van de inscripties op de muur en de bijbehorende verhalen.

In de gele bouwcabine van aannemer Heijmans volgde een toelichting op het Project Behoud en Renovatie, het bouw -en inrichtingsproces en op het beoogde eindplaatje en het doel van het herinneringscentrum Oranjehotel. De staatssecretaris realiseerde zich dat het Oranjehotel in 2017 erkend is als nationaal herinneringscentrum naast de kampen Westerbork, Vught, Amersfoort en het Indisch herinneringscentrum. Daarmee heeft het Oranjehotel een steviger positie verworven. Het bestuur deed een beroep op de staatssecretaris om vanuit VWS - net als bij de andere herinneringscentra - een eenmalige investeringsbijdrage te leveren voor upgradings van het educatieproject.

Op 28 september was de nieuwe wethouder van Den Haag, Robert van Asten op bezoek. Hij kwam op de fiets, want hij heeft naast cultuur, monumenten en strategie ook mobiliteit in zijn portefeuille. Ook voor Van Asten en zijn medewerkers gold dat hij in veiligheidstenue over de bouwplaats werd rondgeleid. Bij de toelichting en discussie na de rondleiding kwam o.a. aan de orde dat het Oranjehotel een monument is en gezien wordt als icoon van Den Haag (als internationale stad voor vrede en recht) en dus van belang voor educatie en toerisme. Daarin speelt de onlosmakelijke verbinding met de Waalsdorpervlakte een belangrijke rol. De Gemeente steunt vanaf het begin het Project Behoud en Renovatie Oranjehotel mentaal en financieel. Zowel voor de investeringen als de exploitatie. Ook bij dit bezoek deed het bestuur een beroep op de wethouder om in het licht van de opening van het Oranjehotel in 2019 die steun voort te zetten .

Voortgang bouw

De realisatie van het herinneringscentrum Oranjehotel is in volle gang. Niet alleen wordt er bijzonder complex gerealiseerd, er wordt ook een bijzonder bouwtraject gevolgd. In nauwe en intensieve samenwerking met de architect, de tentoonstellingsontwerpers en bouwers wordt in een zeer korte tijd een lastige restauratie doorgevoerd. De originele staat van de gebouwen was slechter dan verwacht en het kost veel inspanning en budget om de in originele staat verkerende Doodencel 601 te behouden en de zeven oorspronkelijke cellengangen en andere oorspronkelijke ruimten tot een volwaardig monumentaal complex om te bouwen. Momenteel worden de laatste ontwerpwerkzaamheden afgerond en zal de laatste hand worden gelegd aan het tentoonstellingsontwerp. Begin 2019 zijn de bouwwerkzaamheden aan het gebouw klaar en wordt begonnen met het afwerken van het buitenterrein. Daarbij wordt ook de oude inrijpoort weer aangebracht in de bestaande ringmuur. De poort zal op een symbolische kier worden gezet, waarbij de kier wordt opgevuld met een glasplaat voorzien van de graving ‘opdat deze nooit meer zal sluiten’. Daarmee krijgen ook de mensen die langslopen zicht op het monument.

En hebben de bezoekers van het Oranjehotel zicht op het duinmonument dat aan de Van Alkemadelaan zal worden opgericht.

Officiële Opening 12 april 2019

De opening van het Oranjehotel was aanvankelijk voorzien als een bekroning en afsluiting van 2018, het jaar van verzet. Met name het vfonds, de grootste financier van het Project Behoud en Renovatie Oranjehotel, maakte zich daar sterk voor. Helaas is het door velerlei oorzaken bij ontwikkeling, bouw en inrichting niet gelukt de werkzaamheden voor eind 2018 te voltooien. De openingsdatum is nu 12 april, 's middags. Dit is dan de officiële opening. Daarbij zullen vanwege de beperkte capaciteit alleen genodigden aanwezig kunnen zijn, maar we hopen dat deze opening geheel of gedeeltelijk zal worden uitgezonden door de NOS, zodat velen het thuis kunnen volgen. De dagen daarna zal er voor alle belangstellenden volop gelegenheid zijn het herinneringscentrum te bezoeken. Begin 2019 zal meer informatie worden gegeven over de opening, de openstelling en organisatie van het centrum.

Geschiedschrijving Oranjehotel

Tijdens de bezetting was de plaats van het Oranjehotel in het rechtssysteem van de bezettingsmacht van groot belang en daarom is het Oranjehotel ook van grote betekenis voor het Nederlandse verzet en de geschiedenis van het verzet. Maar in het Oranjehotel zaten niet alleen verzetsmensen, de gevangenispopulatie was een afspiegeling van de toenmalige maatschappij. In het Oranjehotel, de *Polizeigefängnis Scheveningen*, beslisten de Nazi's over de toekomst van de gevangenen: vrijlating, vrijheidsstraf, doodstraf. Gevangenen zaten in de meeste gevallen alleen gedurende deze beslissende periode in het Oranjehotel; de eventuele vrijheidsstraf werd in kampen of tuchthuizen uitgezeten, het eventuele doodsvonniss voerde de gevangenen naar de Waalsdorpervlakte.

Ondanks deze grote historische en emotionele betekenis is de geschiedenis van het Oranjehotel tussen 15 mei 1940 en 5 mei 1945 nooit in complete vorm beschreven of in een historisch-wetenschappelijke beschouwing vastgelegd.

Historicus dr. Bas von Benda Beckmann onderzocht en analyseerde in een driejarige studie in opdracht van het NIOD en de Stichting Oranjehotel de zeer vele bronnen waarin het Oranjehotel ter sprake komt. Door deze studie stelde Bas von Benda Beckmann een compleet beeld van het Oranjehotel op. Het boek beschrijft en duidt de verschillende aspecten van het Oranjehotel: zijn plaats in het Nazi-rechtssysteem, zijn gevangenen, zijn bewakers, het leven binnen zijn muren, de relatie met de buitenwereld. Het presenteert een nauwkeurige analyse van het Oranjehotel en zijn betekenis, waarbij ook nieuwe inzichten en statistieken naar voren komen. Bijvoorbeeld over de diversiteit van de gevangenispopulatie, de verhoudingen tussen de gevangenen en het Duitse gezag en binnen het gezag, het dagelijkse leven in verschillende perioden tijdens de bezetting.

De geschiedenis van het Oranjehotel is vanaf april 2019 voor iedereen in boekvorm toegankelijk. De resultaten van de studie van Bas von Benda Beckmann vinden echter ook hun plaats in de tentoonstellingen in het Herinneringscentrum Oranjehotel.

Herinneringscentrum Oranjehotel zoekt vrijwilligers.

In april 2019 gaat het Herinneringscentrum Oranjehotel open voor het publiek. Wij hebben een kleine vaste staf en kunnen niet bestaan zonder de inzet van vrijwilligers.

Vrijwilligers zijn nodig voor zeer verschillende werkzaamheden zoals:

- Verwelkomen van bezoekers als gastheer/gastvrouw, afwisselende diensten aan de entreebalie, de winkel en het café.
- Het geven van rondleidingen voor onderwijs en groepen.
- Onderzoek doen, collectie en bibliotheek werkzaamheden.
- Onderhouden van gebouw en buitengebied.
- Organiseren van evenementen.

We bieden vrijwilligers een algemene introductie in het centrum en een opleiding voor de werkzaamheden.

Hebt u interesse en bent u bereid zich minimaal 46 dagdelen per jaar in te zetten voor het Herinneringscentrum Oranjehotel, stuur dan een mail naar info@oranjehotel.org
Nadere informatie kunt u inwinnen bij Anke van der Laan ankevanderlaan@oranjehotel.org ,
telefoon: 06.30044240